

Kerststress & engelengeduld

Eerste druk, december 2012

© 2012 Frits Schmidt

Corrector: Sien Schmidt

ISBN: 978-90-484-2759-8

NUR: 303

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer

www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

KERSTSTRESS &
ENGELENGEDULD

FRITS SCHMIDT

Inhoudsopgave

Kerststress & engelengeduld	7
De kersthater	9
Het kerstpakket	13
Russische Kerst anno 1980	16
Kerstmatinee	18
Kerst 1970	21
De honden	22
Schizofreen	25
Kerstbal	27
S.O.S.	30
Een kerstverhaal uit de negentiende eeuw	34
De sterren	38
Een vreugdeloos jaar	42
Het K-paviljoen	47
Bidden om een wonder	54
Vette kerst	58
Een kerstverhaal in de tijd van de crisis	64
Tweeluik	68
Eén ster	70
Het kerstdiner	74
Kerststal gekraakt	79
Gierige Gerrit	83
Retro Kerst	89
Een kerstsprookje	92
De Nachtmis(s)	95
De kerstboom van mijn vader	99
De moord op de onnozele kerstmannen	100
Geen Maria voor het Kerstspel	107
Masterclass	115
Het kerstbestand	121
Bartje	124
De kerstmarkt	128
Een onbegrijpelijk kerstverhaal volgens Joost	131

Kerststress & engelengeduld

Kerst is een soort fata morgana. Hoe dichterbij we komen hoe meer we onze verwachtingen moeten bijstellen. Kerst blijkt drukker en inspannender te zijn dan we gedacht of gehoopt hadden. Tijd om juist dan tot rust te komen is ons amper gegund.

Alleen zij die beschikken over het spreekwoordelijke engelengeduld hebben geen last van kerststress. Voor hen die hier echter wel aan lijden is dit boekje bedoeld.

Verwacht bij het lezen geen bulderende lach, maar wel veel humor.

De kersthater

Hij lag uitgestrekt op de bank. Dr. Freund, de psychiater, zat gewapend met een schrijfblok naast hem.

‘Wanneer had je er voor het eerst last van?’

Hij moest even nadenken.

‘De eerste keer was op een zaterdag in oktober. Mijn vriendin en ik waren aan het shoppen. Al doende kwamen we terecht in één van de Blokkerfilialen. Achterin de winkel was een bescheiden hoekje voor kerstspullen ingeruimd.’

‘Oh, kijk eens wat schattig!’

Ze had gewezen op een engeltje dat in een boom hing. Een klein knulletje met fijne witte krulletjes. Ik stond toen net naast een grote mand met gouden en rode ballen en had er juist één in de hand genomen. Zonder dat ik het zelf besepte – ik denk dat ik toen een black-out had – liet ik de bal uit mijn handen vallen. Met een grote knal spatte het ding in duizend stukjes uiteen. Daarmee had ik meteen alle aandacht van haar. Negatieve aandacht.

‘Kijk eens wat je nu gedaan hebt! Die bal kost minstens twee euro.’

‘Eén euro negennegentig,’ corrigeerde ik haar.

‘Reken zelf maar af. Ik wacht wel buiten.’

Dat was de eerste keer. Ik heb er daarna ook niet verder meer bij stil gestaan. De tweede keer was in november. We waren met ons tweeën naar een tuincentrum gegaan. En ja hoor, hoe kon het ook anders, een hele afdeling was voor kerst ingericht. Haar aandacht ging uit naar kerststallen. Met name de kribbetjes hadden haar volle belangstelling. Het was een voortdurend: ‘Oh wat mooi, wat lief en wat schattig’.

Mijn bijdrage aan de conversatie was niet meer dan: ‘Vind je?’ En in de hoop dat ze snel door zou lopen, was mijn intonatie daarbij nou niet bepaald inspirerend. Toen dat niet hielp, begonnen bij mij de irritaties toe te nemen. Een joch van vijf dat al de hele tijd had lopen te etteren, kon met zijn pootjes niet van een speeldoosje afblijven. Hij had, door

een boven op het doosje zittend engeltje te verschuiven, het mechanisme in beweging gezet. Nogal boos siste ik hem toe – maar blijkbaar toch te hard – dat hij met zijn tengeltjes van die engeltjes af moest blijven. Ik had mij daarbij voorover gebogen en hem frontaal met een blijkbaar nogal boze blik aangekeken. Een spontane blèèrpartij was het gevolg. Dat deed hij zo hard dat zijn uithalen het uit het speeldoosje opklinkende ‘er is een kindeke geboren op aard’ overstemde.

Ik blijk daarop een slaande beweging gemaakt te hebben. Het jong wist bijtijds nog te bukken, maar zoveel benul had het engeltje op het speeldoosje niet. Het werd door mijn hand vol geraakt. Zijn lichaampje landde enkele meters verderop vlak voor de voeten van mijn vriendin. Voordeel was dat ook het mechanisme stil was gevallen met als extra bonus dat ook het totaal verbijsterde kind zijn huilen had gestaakt. Een weldadige stilte trad in. Lang duurde die niet, want nu begon mijn vriendin te schetteren.

‘Ben je nu helemaal gek geworden.’ t Is maar een kind. En misschien weet je het niet, maar kinderen kijken nu eenmaal met de handen.’

Ik had er aan toe willen voegen: ‘Nou en ik kijk niet, maar spreek met mijn handen.’ Maar dat leek mij niet zo verstandig om dit nu te zeggen. Echter direct daarna sloeg mijn boosheid om in angst. Ik werd stil en kreeg het benauwd. Ik kende mijzelf niet meer terug. Mijn vriendin mij ook niet. Aangeslagen droop ik stilletjes naar de auto af. Mijn vriendin betaalde dit keer de schade en samen reden we in een groot stilzwijgen naar huis. Het hele weekend werd er niet of nauwelijks meer tegen mij gesproken.

Na Sinterklaas werd het alleen maar erger. Ik begon een kerstallergie te ontwikkelen. Na het bezoek aan de kerstmarkt in het tuincentrum was ik overgevoelig voor kerstliedjes geworden. Al bij het horen van de eerste tonen begon ik hevig te transpireren en te hyperventileren. Bepaalde winkels meed ik als de pest. Ik durfde met mijn vriendin niet eens meer te shoppen. Ik bedacht dan ook duizend en één smoezen om er onder uit te komen.

De bom barstte een week voor kerst. Na een lange werkdag kwam ik vermoeid thuis. In de hoek van de kamer had mijn vriendin een kerststal ingericht.

‘Ik heb een verrassing voor je,’ had ze met zoetgevooisde stem gezegd, toen ik nog maar net de voordeur achter mij dicht had geslagen. Ze was me in de gang al tegemoet gekomen en hielp me zelfs met het uittrekken van de jas. Dat deed ze anders nooit. Bij het betreden van de woonkamer liet ze mij voorgaan.

‘Kijk, daar in de hoek,’ zei ze al wijzend.

Daar stonden Jozef en Maria opgesteld rond een mooi opgemaakte kribbe met daarin een klein mollig bloot knaapje.

‘Lief hé,’ voegde ze er nog vertederd aan toe.

Maar bij mij trok een waas voorbij. Mijn gezicht werd vuurrood. Ik voelde geen enkele remming meer. Jozef was het eerste slachtoffer. Hij keilde door de kamer. Gebroken bleef hij op het plavuis liggen. Maria onderging hetzelfde lot. Mijn vriendin had bijtijds het kind nog weten te redden, maar ook zij was gebroken.

Ze gilte het uit, maar toen ik na mijn woede-uitval weer tot enig bedaren was gekomen, snikte ze. ‘Mijn moeder had gelijk. Het ontbreekt je aan gevoel. Je hebt geen hart.’

Toen had ze zich omgedraaid, haar spullen gepakt en was vertrokken. Huilend had ze nog met haar ouderlijk huis gebeld om te vertellen dat het tussen ons uit was en dat ze de kerst thuis door zou brengen.

Vanaf die dag kwam ik het huis niet meer uit. Ik meldde mij op mijn werk ziek. Ik was bang voor mijzelf geworden. Bang dat ik ook op kantoor de daar hangende kerstversieringen op dezelfde wijze te lijf zou gaan als ik thuis had gedaan.

Ik durfde geen radio of televisie meer aan te zetten. Elke confrontatie met kerst kon bij mij onverwachte effecten te weeg brengen. De gordijnen hield ik de hele dag dicht, zodat ik niet de flikkering van kaarsjes bij de overburen zou hoeven te zien.

Dagen verstreken. Mijn voorraadkast en koelkast raakten leeg. Winkelen durfde ik niet. Ook de tocht hierheen viel mij niet mee. Zelfs de aanblik van onversierde in de natuur staande dennenbomen, is mij al te veel.

Een lange stilte viel. Dr. Freund tikte zachtjes met zijn potlood op het schrijfblok. Na enige – gezien zijn honorarium – dure minuten zei hij: ‘Dit lijkt mij iets voor Jung en Freud.’

‘Uw vriendin zond signalen uit dat ze met u het gesprek wilde aangaan over de bij haar levende kinderwens. U was en bent daar zo te horen nog niet aan toe. Waarschijnlijk was dat bij u een moeilijk te bespreken onderwerp. Uw verzet en haar indirect uitgesproken wens, een wens die zij door het kerstverhaal op eigen wijze probeerde te verwoorden, heeft bij u een ernstige kerstfobie veroorzaakt.’

‘Als u in het beginstadium bij mij was gekomen, had ik u met een paar sessies kunnen helpen, maar ik vrees dat u te ver heen bent. Nu resten mij alleen nog maar harde ingrepen. Ik ken een kliniek waar uw fobie geen kans krijgt. Maar ik moet u waarschuwen. Ze zullen u ook daar niet kunnen genezen, ze kunnen daar alleen maar voorkomen dat u met kerst geconfronteerd wordt.’

Weer viel een stilte. Daarna volgde een diepe zucht.

‘Alles beter dan dit. Alstublieft bel ze. Vraag of er nog plek is voor een doorgedraaide kersthater’.